

Hanketyö, Työsuojelukonsulttitutkintokoulutus v. 2014 - 2016

Sirpa Marttila, työsuojeluvaltuutettu

ESIMIES JA TYÖYHTEISÖVALTUUTETTU TOISIAAN TUKEVANA TYÖPARINA OULUN KAUPUNGISSA

Työsuojeluorganisaatio

Työsuojelun tavoitteena on työntekijöiden toimintakyvyn ja terveyden ylläpito sekä työstä aiheutuvien sairauksien ja liiallisen kuormituksen ehkäisy. Työsuojelun painopiste on ennaltaehkäisevässä toiminnassa, joka tarkoittaa vaaratilanteiden tunnistamista ja riskien poistamista tai vähentämistä.

Työsuojeluvaleissa valitaan toimialueille työntekijöitä edustavat työsuojeluvaltuutetut ja kaksi varavaltuutettua sekä toimihenkilöitä edustavat työsuojeluvaltuutetut ja kaksi varavaltuutettua. Työsuojeluvaltuutettu edustaa työntekijöitä tai toimihenkilöitä työsuojelun yhteistoiminta-asioissa henkilöstötoimikunnissa, viranomaisten tarkastuskäynneillä ja työterveyshuollon työpaikkaselvityksissä.

Jokaisessa prosessissa ja liikelaitoksessa on työsuojelupäällikkö. Johtaja toimii työsuojelupäällikkönä tai nimeää jonkun toisen henkilön tehtävään. Työsuojelupäällikkö vastaa työsuojelun yhteistoiminnasta ja muista työnantajan antamista työsuojelutehtävistä.

Työpaikoilla toimivat työyhteisövaltuutetut (työsuojeluasiamies) valitaan erikseen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti työsuojeluvaltuutettujen vaalin jälkeen. Työpaikan esimies ja työyhteisövaltuutettu toimivat työsuojeluparina työn ja työpaikan terveellisyyteen, turvallisuuteen ja työntekijöiden työkykyyn liittyvissä asioissa. Työyhteisövaltuutetulle kuuluvat työsuojelun yhteistoimintaan ja työyhteisön kehittämiseen liittyvät välittömät yhteistoiminnalliset tehtävät. Hänellä ei ole tehtävänsä vuoksi omasta varsinaisesta työtehtävästään poikkeavaa, erityistä juridista vastuuta työolosuhteista. Työyhteisövaltuutettu voi edustaa useampaa kuin yhden työnjohdon alaisia työntekijöitä, jos se alueellisista ja toiminnallisista syistä on perusteltua. Työnantaja on velvollinen antamaan työyhteisövaltuutetulle hänen yhteistoimintatehtäviensä edellyttämää koulutusta ja aikaa perehtyä tehtäviensä hoitamiseen.

Työsuojeluhenkilöstön toimikausi on neljä (4) vuotta.

Työpari perustehtävän tukena

Työparin yhteisenä tavoitteena on lisätä ja parantaa henkilöstön yhteistyötä ja muita tuloksellisen toiminnan edellytyksiä. Pyrkimyksenä on, että esimiehellä ja työyhteisövaltuutetulla on yhtenäinen ja avoin ymmärrys asioista, joista pystytään avoimesti keskustelemaan. Työpari luo selkeät toimintamallit toiminnalleen omat tarpeet huomioon ottaen. Tarvittaessa sovitaan työyhteisövaltuutetun työajan käytöstä ja käytännöistä miten ajankäyttö kirjataan työvuorosuunnitelmaan. Työpari suunnittelee kehittämiskohteita työhyvinvoinnin edistämiseksi työpaikalla ja osallistuu työsuojelukoulutuksiin.

Yhteistoiminnan ilmapiiri

Työsuojelun valvontalaki (44/2006 26 §) korostaa valmisteluun osallistumista ajoissa. Asioita on käsiteltävä niiden valmistelu- ja toteuttamisaikataulu huomioon ottaen yhteistoiminnan tavoitteiden kannalta riittävän ajoissa. Näin työntekijät pystyvät vaikuttamaan työsuojelua koskevaan päätöksentekoon, kun asioita suunnitellaan, valmistellaan ja toteutetaan. Välitön yhteistoiminta tarkoittaa työntekijän ja hänen esimiehensä välitöntä vuorovaikutusta työpaikalla, johon työsuojeluvaltuutettu tai työyhteisövaltuutettu voi osallistua työntekijän tai esimiehen pyynnöstä tai muutenkin. Edustuksellinen yhteistoiminta tarkoittaa työsuojelutoimikuntien toimintaa. Oulun kaupungissa henkilöstötoimikunnat hoitavat työsuojelutoimikunnan tehtävät. Työsuojeluvaltuutetut osallistuvat tarvittaessa toimialueensa johtoryhmien kokouksiin.

Esimerkki

Kuntoutuspalvelujen palveluesimiehen ja työyhteisövaltuutetun/-valtuutettujen yhteistyöstä vuosina 2008 – 2013 esittelee käytännön esimerkkien avulla kokemuksia hyvin toimivasta toimintamallista.